



**Česká školní inspekce  
Pražský inspektorát**

---

## **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

Čj. ČŠIA-1647/19-A

Název	<b>Základní škola, Praha 9 - Černý Most, Bří. Venclíků 1140</b>
Sídlo	<b>Bratří Venclíků 1140/1, Černý Most, 198 00 Praha 9</b>
E-mail	<b>reditelna@zsvencliku.cz</b>
IČ	<b>63832836</b>
Identifikátor	<b>600040496</b>
Právní forma	<b>Příspěvková organizace</b>
Zastupující	<b>Mgr. Klára Machová</b>
Zřizovatel	<b>Městská část Praha 14</b>
Místo inspekční činnosti	<b>Bratří Venclíků 1140/1, Černý Most, 198 00 Praha 9</b>
Termín inspekční činnosti	<b>6. 6. 2019 – 11. 6. 2019</b>

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

### **Předmět inspekční činnosti**

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

### **Charakteristika**

Základní škola, Praha 9 - Černý Most, Bří. Venclíků 1140 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. Vzdělávání v ZŠ je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „*Tvořivá škola*“ (dále „ŠVP“). Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání

ve školní družině, které bylo realizováno v 9 odděleních. Vzdělávání ovlivňuje sociokulturní složení žáků, přibližně 20 % tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“) a 11 % žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2013 se zvýšil celkový počet žáků o 35 %. K termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 543 žáků v 23 třídách (1 přípravná třída, 13 tříd na prvním stupni a 9 tříd na druhém stupni), nejvyšší povolený počet žáků (810) byl naplněn na 67 %. Část prostor školy využívá soukromé gymnázium.

Škola poskytuje vyváženou vzdělávací nabídku. Disponibilní časová dotace podporuje výuku matematiky, českého jazyka a angličtiny, která je realizována od prvního ročníku. Deklarovanými prioritami jsou vytváření podnětného prostředí ke vzdělávání a podpora sportovních aktivit žáků.

### **Hodnocení podmínek vzdělávání**

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je v řídicí pozici od roku 2013. Stanovila vize a cíle v souladu se zásadami vzdělávání. Daří se je však naplňovat pouze částečně. Na základě autoevaluace školy ředitelka navrhla dílčí opatření ke zlepšení jen některých oblastí (např. podporu dalšího vzdělávání pedagogů, zvýšení úrovně informování zákonných zástupců žáků). V malé míře však reflektuje nedostatky v průběhu a výsledcích vzdělávání. Chybí zobecňující závěry ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu.

Účinnost řízení pedagogických procesů ředitelka podporuje přenesením části vymezených pravomocí na dvě zástupkyně a další pedagogické pracovníky. Vytvořená organizační struktura odpovídá velikosti školy, avšak její funkčnost byla k termínu inspekce negativně ovlivněna dlouhodobou absencí zástupkyně pro druhý stupeň, nedostatečným personálním zajištěním školního poradenského pracoviště i neefektivním strukturováním metodického sdružení na prvním stupni. Vzhledem k vysokému počtu žáků se SVP a OMJ jsou kladeny vysoké nároky na ředitelku, která zároveň zastává pozici výchovné poradkyně. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, není však zřejmé, zda jsou projednávána konkrétní opatření ke zlepšení kvality vzdělávání a vzdělávacích výsledků žáků. Předložené záznamy tuto skutečnost nedokládají.

Úroveň kvality vzdělávání sleduje vedení školy četnou hospitační činností. Z analýzy hospitačních záznamů ale vyplývají doporučení ke zvýšení kvality výuky jen u malé části pedagogů. Méně časté je rovněž ověřování realizace doporučených postupů následnými hospitacemi, přestože při inspekční činnosti byly zjištěny některé nedostatky, např. v nedodržování účinných didaktických postupů, nízké úrovni využívání formativního hodnocení či zohlednění různých schopností a možností žáků. Kontrolní činnost nepostihla nedostatky ve vedení dokumentace žáků s potřebou podpůrných opatření a v realizaci jejich komplexní podpory.

V personální oblasti došlo k navýšení počtu pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor na prvním stupni nebyl v době inspekce plně stabilizovaný, personální změny ve složení sboru nepřispívají ke kontinuitě vzdělávacího procesu. Vzdělávání zajišťovalo k termínu inspekční činnosti 49 pedagogických pracovníků včetně 7 asistentů pedagoga. Tři vyučující zaměstnaní na nezbytně nutnou dobu a v nezbytném rozsahu nespĺňovali k termínu inspekce kvalifikační předpoklady vyžadované právním předpisem. Nekvalifikovanost některých se projevila v metodických nedostacích ve výuce. Začínajícím a novým učitelům je poskytována metodická pomoc (seznámení s chodem školy, pověření uvádějící učitelé, podpora vedení, využívání vzájemných hospitací), její efektivitu je však třeba zvýšit.

Z hospitační činnosti inspekčního týmu vyplývá, že někteří noví a nekvalifikovaní učitelé vyžadují soustavnější odborné i pedagogické vedení.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno koncepčně na základě reálně zpracovaného plánu. Vychází z potřeb školy a podporuje odborný růst pedagogů. Ve sledovaném období učitelé absolvovali kurzy a semináře týkající se např. metod a forem výuky, oblasti inkluze, primární prevence. Poznatky ze vzdělávacích akcí jsou předávány na poradách. K částečné reflexi učitelé využívají také vzájemné hospitace. Několik pedagogů absolvovalo studium ke splnění kvalifikačních předpokladů.

Vícezdrojové financování vytváří příznivé podmínky pro realizaci ŠVP a zajištění plynulého chodu školy. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, od zřizovatele a z dalších zdrojů (např. dotačních programů) podporují inkluzivní vzdělávání (asistenti pedagoga) a obohacují vzdělávací proces všech žáků (lyžařský výcvik, školy v přírodě, funkční gramotnosti).

Pravidelná renovace a rozvoj materiálně technického zázemí vytváří příznivé podmínky pro vzdělávání. Nadstandardní podmínky má škola pro tělovýchovné činnosti, sportovní aktivity i k relaxaci žáků – čtyři sportovní hřiště, dvě tělocvičny a školní zahrada. K dispozici jsou odborné pracovny chemie, jazyková učebna, dílny, cvičná kuchyně, žákovská knihovna, dvě počítačové učebny. Vzhledem k prostorovým podmínkám školy (část školní budovy je pronajímána soukromé škole) je většina dalších odborných pracoven využívána jako kmenové učebny. Školní družina nedisponuje samostatnými prostorami, zájmové činnosti jsou realizovány v učebnách tříd, což je do určité míry limitující.

Škola vytváří dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci se zákonnými zástupci žáků, mj. prostřednictvím Obce rodičů. Spolupráce se zřizovatelem i s dalšími subjekty je efektivně využívána např. k rozvoji čtenářské gramotnosti, podpoře sociálního citění žáků a smysluplného trávení volného času.

## **Hodnocení průběhu vzdělávání**

Sledovaný průběh vzdělávání dosahoval rozdílné kvality. Ve zdařilých vyučovacích hodinách (přibližně polovina hospitovaných hodin) vyučující jasně vymezovali vzdělávací cíle a výuka byla promyšlená a organizačně dobře realizovaná. Výukové formy a metody se v těchto hodinách účelně střídaly a směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů, jímž bylo zejména procvičení a upevnění učiva. Efektivitu výuky a aktivní zapojení žáků zvyšovaly vhodné pedagogické postupy uplatněné v části hodin, např. didaktická hra, problémové úlohy, na druhém stupni také experiment, brainstorming a další metody kritického myšlení. Učivo bylo zpravidla probíráno v souvislostech, vhodně bylo využito mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praktickými příklady. V některých hodinách bylo citlivě zařazeno i formování postojů žáků. Ve většině hospitovaných hodin převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces a žáci dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování.

V části vyučovacích hodin však byly zaznamenány didaktické a metodické nedostatky a méně účinné pedagogické postupy. Užité metody a formy v těchto hodinách tj. převaha frontální výuky, v některých případech i s dominantní rolí učitele, jen v malé míře rozvíjely kreativitu žáků, projevovaly se jejich nerovnoměrným zapojením a nízkou spoluúčastí při vzdělávání. Méně často byla využívána účelná kooperace ve dvojicích či skupinách přispívající k rozvoji sociálních kompetencí. Jen ve čtvrtině sledovaných hodin byli žáci vedeni k samostatnému objevování nových poznatků a hledání vlastních řešení. V malé míře byly účelně využity názorné učební pomůcky. Ne vždy účelně pracovali pedagogové

s žákovskou chybou, nevyužili ji jako účinný prostředek k hledání a pochopení problému. Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny neprobíhalo efektivně nebo zcela scházelo, nedocházelo tak k ověření splnění vzdělávacího cíle.

V malé míře zohledňovali učitelé specifika žáků. Zadávané úkoly nebyly dostatečně diferencovány s ohledem na rozdílné pracovní tempo a vzdělávací možnosti žáků. Jen v některých sledovaných hodinách byla uplatňována různá obtížnost úkolů a rozšíření učiva nadaným a rychlejším žákům. Z hospitační činnosti inspekčního týmu rovněž vyplynulo, že učitelé sice identifikují žáky s potřebou podpůrných opatření i ohrožené školním neúspěchem, ale uplatňování doporučených postupů a účinnost podpory se odvíjí od přístupu jednotlivých vyučujících. Důsledkem byla často pasivita těchto žáků a jejich nízké zapojení do výuky. Různá úroveň podpory se negativně odráží ve vzdělávacích výsledcích zejména žáků s OMJ. Asistenti pedagoga většinou pomáhali žákům se SVP zvládat jejich specifické obtíže či nesoustředěnost, jen v části hodin se však pod vedením učitele asistenti věnovali také ostatním žákům ve třídě. Ve shodě se zjištěními inspekčního týmu ředitelka reflektuje potřebu metodického vedení asistentů pedagoga.

Jen v ojedinělých případech bylo zaznamenáno formativní hodnocení žáků. V části hodin chyběla včasná zpětná vazba využitelná pro další učení. Rovněž méně častým opravováním písemného projevu, včetně korekce chyb v pracovních sešitech, není žákům poskytována potřebná reflexe k jejich práci, opomíjen je tím i výchovný aspekt. V závěru vyučovacích hodin učitelé často nevytvořili dostatek prostoru pro zhodnocení práce žáků. Méně zapojovali žáky do jednoduchého vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení podle předem známých kritérií. Jen v části hospitovaných hodin někteří žáci zhodnotili s učitelem proběhlou hodinu.

Vzdělávací nabídka je doplňována prostřednictvím řady školních projektů, jež se příznivě promítají do rozvoje klíčových kompetencí. Důraz je kladen na osobnostní a sociální výchovu žáků.

## **Hodnocení výsledků vzdělávání**

Ke zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání škola využívá běžné interní nástroje i externí testování. Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků standardním způsobem. K ověření naplňování očekávaných výstupů ŠVP v hlavních předmětech jsou využívány srovnávací testy v paralelních třídách a pololetní písemné práce. Celkové výsledky jsou statisticky vyhodnocovány v pedagogické radě, záznamy z jednání však nedokládají přijetí opatření ke zkvalitnění vzdělávacích výsledků. Schází důsledná systematická práce vedení školy s jednotlivými pedagogy na sjednocení požadavků a kritérií hodnocení. Z analýzy záznamů v žákovských knížkách ve školním roce 2018/2019 např. vyplývá, že učitelé věnují menší pozornost hodnocení ústního projevu žáků.

Celkové výsledky žáků byly během sledovaného období stabilní, vyšší procento žáků prospělo s vyznamenáním. V externím testování žáků vybraných tříd (testování ČŠI v 9. ročníku v roce 2016/17 a komerčním testování v 5. a 7. ročníku v roce 2017/18) se ale dosahované výsledky pohybovaly v pásmu horšího průměru.

K adaptaci žáků prvních tříd na školní prostředí přispívá motivační hodnocení, individuální přístup pedagogů a rovněž realizované aktivity (Škola na zkoušku). Pozornost je věnována přípravě žáků devátých ročníků k přijímacím zkouškám. Při přechodu žáků na 2. stupeň však dochází v hlavních předmětech ke zhoršení prospěchu, rovněž u nově vyučovaných předmětů (dějepis, fyzika) jsou výrazné výkyvy v klasifikaci jednotlivých žáků. Ředitelka

adaptaci žáků při přechodu do 6. třídy monitoruje, při výrazném poklesu prospěchu žákům poskytuje podporu školní poradenské pracoviště.

Funkčnost školního poradenského pracoviště byla k termínu inspekce nepříznivě ovlivněna nepostačujícím personálním obsazením (byl snížen úvazek školního psychologa, speciální pedagog pracuje na částečný úvazek, chybí koordinátor inkluze), což se negativně projevilo v méně účinné podpoře žáků s potřebou podpůrných opatření. V současnosti se vytváří nový systém školního poradenského pracoviště s přerozdělením kompetencí a zodpovědnosti za svěřené oblasti.

Koordinace práce pedagogů s žáky se SVP a OMJ není systematická, spočívá v kolegiální domluvě, efektivita je ověřována pouze občasnými vstupy do vyučovacích hodin. Chybí metodické vedení učitelů v této problematice. Podpora poskytovaná žákům není ve všech případech komplexní. Podpůrná opatření (předměty speciálně pedagogické péče, pedagogická intervence a podpora asistenta pedagoga) nebyla poskytována v rozsahu doporučeném školským poradenským zařízením. Včasné nevyhodnocení naplňování individuálních vzdělávacích plánů nevede k dalšímu nastavení účinné podpory.

Nezohlednění doporučených forem hodnocení (motivační přístup, možnost opravy, upřednostnění ústního zkoušení, dostatek času k řešení úloh, nezhodnocení specifických jevů apod.) se projevuje ve slabších výsledcích žáků s potřebou podpůrných opatření, jak vyplynulo z analýzy přehledů prospěchu. O nízké efektivitě podpory vypovídá mj. zjištění, že většina žáků se SVP měla ve školním roce 2017/2018 horší prospěch než byl průměrný prospěch třídy, ve které se vzdělávají. Žákům s OMJ škola poskytuje některé formy pomoci (doučování, konzultace), avšak nedostatečná podpora ve výuce (zejména nízká míra diferenciací učiva a zohlednění specifických potřeb žáků) nevede k optimální úrovni jejich vzdělávacích výsledků.

Různorodé sociokulturní složení žáků školy, odlišný přístup k respektování autorit a nastavených pravidel klade zvýšené nároky v oblasti předcházení sociálně patologickým jevům. Škole se obvykle daří identifikovat rizikové faktory v chování jednotlivců a zpravidla zahájit včasnou intervenci. Dává důraz na pravidelné omlouvání zameškané docházky, čímž se snižuje příležitost k záškoláctví a došlo ke snížení počtu neomluvených hodin ve sledovaném období. Snížené známky z chování ve sledovaném období se ve většině případů týkaly především neomluvené absence.

Projevy problémového chování jsou řešeny podle jeho závažnosti (jednání s rodiči, kázeňská opatření, snížený stupeň z chování, výchovné komise, případové konference, spolupráce s lékaři a policií). V rámci nastavených preventivních mechanismů jsou přínosem také třídnické hodiny, které umožňují cíleně pracovat s konkrétními problémy v daném kolektivu (nevhodné chování ke spolužákům a učitelům, kyberšikana). Využití jejich potenciálu se ale odvíjí od konkrétní práce třídních učitelů. Inspekčním týmem bylo zjištěno nevyužití včasné účinné práce s třídním kolektivem a problémovými jedinci, která by vedla k eliminaci nevhodných projevů chování v konkrétní třídě.

## **Závěry**

### **Vývoj školy**

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2013 se zvýšil počet žáků o 35 %
- několikanásobně se zvýšil počet žáků se SVP a OMJ
- došlo k navýšení počtu pedagogických pracovníků a vytvoření pozice druhé zástupkyně ředitelky školy

### **Silné stránky**

- nadstandardní podmínky pro sportovní aktivity žáků, které jsou v souladu s profilací školy efektivně využívány

### **Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení**

- nižší efektivita kontroly kvality vzdělávání a zpětnovazebních mechanismů, projevující se v rozdílné úrovni kvality výuky,
- méně účinné pedagogické postupy v části vyučovacích hodin, didaktické a metodické nedostatky,
- nízká míra diferenciací vzhledem k žákům se SVP, s OMJ a žákům nadaným,
- nízká míra formativního hodnocení včetně korekce chyb písemného projevu žáků,
- nepřiměřené hodnocení některých žáků při přechodu na druhý stupeň vzdělávání a v některých nově zavedených předmětech,
- nepostačující personální obsazení školního poradenského pracoviště, nesystematická koordinace práce pedagogů s žáky se SVP a OMJ,
- podpora žáků s potřebou podpůrných opatření není ve všech případech dostatečně účinná, nesystematičnost podpory se nepříznivě projevuje ve vzdělávacích výsledcích žáků se SVP a OMJ.

### **Doporučení pro zlepšení činnosti školy**

- zefektivnit pedagogické řízení školy s ohledem na zvýšení kvality pedagogické práce,
- zefektivnit kontrolní činnost,
- efektivněji nastavit organizační strukturu školy, posílit poradenský tým, účinněji nastavit strukturu metodického sdružení,
- soustavněji odborně i pedagogicky vést začínající a nově nastupující učitele,
- diferencovat učivo pro žáky nadané, se SVP a OMJ,
- neopomíjet soustavně využívat jako zpětnou vazbu kontrolu a opravování žakovských chyb v pracovních a školních sešitech,
- účinněji pracovat s žakovskou chybou,
- častěji účelně využívat názorné učební pomůcky,

- didakticky využívat závěry vyučovacích hodin - rekapitulaci učiva, zhodnocení práce žáků, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žáků,
- zvýšit funkčnost školního poradenského pracoviště, zajistit personální obsazení odpovídající potřebám školy,
- systematicky sledovat a vyhodnocovat vzdělávací pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a žáků s OMJ a přijmout účinná opatření ke zlepšení jejich vzdělávacích výsledků.
- zefektivnit adaptaci žáků při přechodu na druhý stupeň vzdělávání a sjednotit přiměřenější hodnocení v nově zavedených předmětech
- v případě potřeby včas cíleně pracovat s problémovými žáky ve třídě i s třídním kolektivem, využít účinné formy prevence a pedagogické intervence

**Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 40 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.**

**Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.**

### **Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají**

1. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 14 v úplném znění s účinností ke dni 1. 4. 2015
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy, Praha 9 – Černý Most, Bří. Venclíků 1140, s účinností od 1. 8. 2014
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ platný od 1. 6. 2016
4. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2017
5. Školní řád platný od 1. 9. 2017
6. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2018/2019 vedený k termínu inspekce
7. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2018/2019 k termínu inspekce
8. Školní matrika vedená k termínu inspekce
9. Třídní knihy ve školním roce 2018/2019 vedené k termínu inspekce
10. Třídní knihy školní družiny (přehled výchovně vzdělávací práce), školní rok 2018/2019 vedené k termínu inspekce
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce (vybraný vzorek)
12. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce

13. Portfolio výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vedené ve školním roce 2018/2019
14. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2018
15. Výkaz zisku a ztráty za 12/2018
16. Rozbor nákladů a výnosů za 12/2017 a 2018

### **Poučení**

**Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.**

**Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.**



### **Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Pešina v. r.

Mgr. Vladimíra Melicharová, školní inspektorka

Mgr. Vladimíra Melicharová v. r.

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka

PaedDr. Jana Máchalová v. r.

Mgr. Andrea Wendlíková, školní inspektorka

Mgr. Andrea Wendlíková v. r.

Mgr. Tomáš Šimek, kontrolní pracovník

Mgr. Tomáš Šimek v. r.

V Praze 3. 7. 2019

### **Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy**

Mgr. Klára Machová, ředitelka školy

V Praze 3. 7. 2019